

سه گانه بسته جدید
بانک مرکزی

مدیرانی که بر لاک پشت سوار می شوند

سرانجام پس از ماهها التهاب، بسته جدید نظارتی بانک مرکزی اعلام می شود و قبل از اینکه پرسیده شود درون بسته چه محتویاتی قرار داده شده، این سؤال مطرح می گردد که چرا پس از گذشت این همه وقت و ایجاد این همه تأخیر چنین بسته ای به طور رسمی پرده برداری می گردد؟ به ویژه آن که پس از اعلام تصمیمات گرفته شده برای کنترل بازار، از نظر کارشناسان هیچ یک از آنها نیازی به صبر و تأمل یا دست کم چنین تأخیر چند ماهه ای در شرایط آشفته بازار نداشته اند. اما این تأخیر، اثرات ویرانگری داشت که هر چند اجرای مفاد بسته نظارتی بانک مرکزی، بتواند التهاب را از بازار ایران دور کند، بی تردید نخواهد توانست ضربه های ماندگار ناشی از ماهها زندگی در بحران اقتصادی را التیام بخشد. بازار ایران دید که قیمت سکه و ارز طی چند ساعت و آن هم در چند روز تعطیل رسمی می تواند تا ۳۰ درصد افزایش

یابد. فعالان اقتصادی دیدند که برای تهیه ارز زمانهایی پیش می آید که همه راهها بسته می شود و هیچ فروشنده ای در بازار نیست. خریداران کالا دیدند که برخی فروشندگان به بهانه افزایش لجام گسیخته قیمت ارز، بهای فروش کالاهایی که ماهها پیش خریده بودند را افزایش دادند یا حتی از عرضه و فروش کالا خودداری کردند بی آنکه هیچ دستگاه نظارتی به چنین بی عدالتی پاسخ گوید.

قرار دارد، ناگهان دچار چنان التهابی گردد که تمام معادلات و معاملات اقتصادی را تحت تأثیر قرار دهد و اولین اثر این نکته آن است که ورود به فعالیت های اقتصادی در ایران را در چشم فعالان اقتصاد، ترسناک و پرخطر جلوه می دهد و این همان ضربه ای است که بسته های جدید تصمیمات اقتصادی مدیران ارشد کشور نیز نخواهد توانست آن را ترمیم کند. بزرگترین تصمیم جدید بانک مرکزی تثبیت نرخ ارز در حدود رقم یک هزار و دویست تومان است. نکته ای که از سالها قبل کارشناسان اقتصادی بر آن تأکید می کردند و وجود نرخ ارزهای گوناگون را مایه فساد و رانت خواری و سوءاستفاده از اطلاعات می دانستند.

تصمیم دوم، مقابله با خرید و فروش ارز در غیر از مجاری رسمی مانند بانک و صرافیها، این نکته نیز از سالها قبل، قانون شده بود و دولت موظف بود با قاچاق

فروشندگان برخی فروشگاه های زنجیره ای در تهران، دیدند مشتریانی را که بلافاصله پس از باز شدن یک فروشگاه در روز پنجشنبه و جمعه آخر هفته، آنچنان برای خرید کالا هجوم آوردند که گویی، تا چند ساعت دیگر تولید و ورود کالا به ایران متوقف خواهد شد! در حالی که مردم از گران تر شدن هر لحظه کالاهایم داشتند، سرمایه گذاران و صنعتگران دیدند که اگر در سکه و ارز سرمایه گذاری کرده بودند، بدون پرداخت هیچ مالیاتی و بدون کمترین دردمندی تنها طی یک ماه بیش از ۵۰ درصد سود خالص به کف آورده بودند. در حالی که در کار تولید در بهترین شرایط سود جاری ماهیانه به زحمت از ۵ درصد عبور می کند و این دیده ها یک نکته را در ذهن بسیاری از بینندگان تثبیت کرد: این که بازار ایران می تواند در حالی که به گفته مدیران اقتصادی، در شرایط عادی و پایدار اقتصادی و سیاسی

بیمارانی که برای معالجه کشور را ترک می کنند نیز با گرفتن مجوزهای لازم در اختیارشان قرار گیرد و مسافران عادی هم در سال یک هزار دلار ارز به قیمت مصوب، سهمیه و ارز داشته باشند. اما با توجه به اینکه تعداد مسافرت های خارجی ایرانیان طی سالهای اخیر رو به افزایش بوده و طبق این سیاستهای جدید هر گونه

سال ۹۰-۹۱ پایبستش از آن؟ معاون وزیر این سکوت در عمل اینطور پاسخ داد که اگر هم چنین تصمیمی در دولت، بانک مرکزی یا وزارت اقتصاد گرفته شده و زمانی برای استفاده از این نرخ به تصویب رسیده، قرار نیست که به مردم اعلام شود و جزو سیاستهای پنهان اقتصادی باقی خواهد ماند. ایشان به یک سؤال دیگر هم پاسخ نداد و هنگامی که پرسیده شد بهای دلار در لایحه بودجه سال آینده از سوی دولت چه میزان در نظر گرفته شده، معاون وزیر و دبیر ستاد هدفمندی یارانه ها اظهار بی اطلاعی کرد. در حالیکه تنها ۲۴ ساعت بعد نایب رییس مجلس شورای اسلامی اعلام کرد که بودجه سال ۹۱، همین هفته از سوی رییس جمهور به مجلس تقدیم می گردد! از سوی دیگر در سیاستهای جدید اعلام شده بانک مرکزی قرار بر این است که به وارد کنندگان کالا ارز بدون محدودیت فروخته شود، ارز مورد نیاز دانشجویان خارج کشور و

بسته بندی کردن تردید

بخش دوم این ماجرای عجیب از زمانی آغاز شد که دولت و بانک مرکزی سیاستهای جدید خود را اعلام کردند و خواستند که آنها را با قدرت اجرا کنند. معاون اقتصادی وزیر اقتصاد که دبیری ستاد هدفمندی یارانه ها را هم بر دوش دارد در یک مصاحبه تلویزیونی حاضر شد تا ضمن تأکید بر اعمال سیاستهای جدید در بازار ارز و طلا به سؤالات در این مورد نیز پاسخ دهد.

اما برخی سؤالات از این مصاحبه به بعد آغاز شد. آنجا که وقتی مجری بر نامه از ایشان پرسید که این نرخ دلار یک هزار و دویست تومانی تا چه زمانی اجرا خواهد شد؟ جواب سکوت بود و اینکه سرانجام معاون وزیر اقتصاد حاضر نشد پاسخ دهد این نرخ جدید برای چه محدوده زمانی در نظر گرفته شده،

دولت، بلافاصله در گفتگو با رسانه ها از ترکیدن حباب قیمتها گفتند و اینکه التهاب در بازار از بین رفته است. اما همان تغییرات هر چند کوچک در تصمیمات که تریدهای بزرگی را در ذهن فعالان اقتصادی ایجاد کرد و عدم اعتماد و اطمینانی که به دلیل کندی در تصمیم گیری و روبرو شدن با این بحران اخیر بر فضای بازار ایران حاکم شده اثر ناخوشایند خود را بر قیمتها گذاشت و نشان داد لطمه ای که به اعتماد آramش

قدم زدن در کف بازار

جالب توجه ترین قسمت داستان ارز و طلا در هفته های اخیر اما، واکنشی است که بازار به سیاست های جدید بانک مرکزی نشان داد. در گام اول بهای ارز و سکه ناگهان با سقوطی محسوس، نزدیک به بیست و پنج درصد کاهش یافت و رییس بانک مرکزی، وزیر اقتصاد و برخی مدیران اقتصادی